

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA GMINY STARA BŁOTNICA
NA LATA 2024 - 2026**

Stara Błotnica 2024

I. Wstęp

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026, zwany dalej Programem, powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. Rodzina jest pierwszym i bardzo znaczącym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażania swoich uczuć (lęku, obaw, zadowolenia, gniewu) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wychowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej. Rozpad rodziny związany z niewydolnością wychowawczą, zanikaniem poczucia bezpieczeństwa, narastaniem konfliktów powoduje wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując przy tym siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca dla prawidłowego rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest podjęcie działań interdyscyplinarnych, tj.:

- a) diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego otoczenia,
- b) analiza przyczyn pojawiających się kryzysów oraz monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich występowaniem,
- c) rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych,
- d) podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- e) dążenie do integracji i reintegracji rodziny,
- f) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej.

Pozostawienie rodzin dysfunkcyjnych bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym sytuacje kryzysowe powinny świadczyć lokalne służby i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe i inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. Ich działania powinny się opierać na zasadach wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Realizacja Programu będzie się odbywać za zgodą rodziny oraz jej aktywnym udziałem przy wykorzystaniu jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest spójny ze:

Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Błotnica na lat 2021 - 2025 przyjętą Uchwałą Nr XXIII.164.2021 Rady Gminy Stara Błotnica z dnia 22 lutego 2021r.

Podstawa prawna programu.

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. 2024 poz. 177)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r., poz.289 ze zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939)
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Stara Błotnica na lata 2021 - 2025

II. Diagnoza społeczna

Gmina Stara Błotnica położona jest w południowej części województwa mazowieckiego. Jest jedną z 229 gmin wchodzących w skład tego województwa. Siedzibą gminy jest Stara Błotnica. Gmina zajmuje powierzchnię 9 603 hektarów to jest około 96 km². Pod względem geograficznym zlokalizowana jest w obrębie dwóch jednostek fizjograficznych. Na wschodzie jest to Równina Kozienicka (część

makroregionu Nizin Środkowo – Mazowieckich) zajmująca $\frac{3}{4}$ powierzchni gminy. Wysoczyzna pochylona jest ku Radomce w kierunku południowym (wysokość 135 – 150 m n.p.m.), rozcięta doliną rzeki Tymianki, jej licznymi dopływami oraz rowami melioracyjnymi. Równina Radomska w części zachodniej gminy stanowi $\frac{1}{4}$ jej obszaru. Rzeźba terenu bardziej urozmaicona. Przeważające nachylenia w granicach 2 - 5%, głęboko przecięte doliną rzeki Pierzchnianki (wysokość względna 10 do 25 metrów), płynącej w kierunku północno – wschodnim. Przez teren ten przechodzi dział wodny II rzędu oddzielający dorzecze Radomki (Tymianka) od dorzecza Pilicy (Pierzchnianka).

Administracyjnie Gmina Stara Błotnica wraz z pięcioma innymi gminami tworzy powiat białobrzegi i jest pod względem zajmowanej powierzchni czwartą gminą tej jednostki (15,03 % powierzchni całego powiatu). Gmina Stara Błotnica ma charakter wiejski. Od północy Gmina Stara Błotnica graniczy z gminami Białobrzegi i Stomiec, od wschodu z gminą Jedlińsk, od południa z gminami Zakrzew i Przytyk, a od zachodu z gminą Radzanów. Jedynie gminy Białobrzegi, Stomiec i Radzanów należą do powiatu białobrzegi. Pozostałe granice gminy są więc jednocześnie granicami powiatu.

Gminę tworzą 24 sołectwa: Stara Błotnica, Czyżówka, Grodzisko-Trąbki, Chruściechów, Jakubów, Stary Kadłub, Stary Kadłubek, Nowy Kadłubek, Kaszów, Nowy Kielbów, Stary Kielbów, Stary Kobylnik, Nowy Gózd, Stary Osów, Pierzchnia, Pagowiec, Ryki, Siemiradz, Stare Siekluki, Stary Sopot, Stary Gózd, Tursk-Lępin, Żabia Wola, Stare Żdźary. Największą jednostką osadniczą jest Stary Kadłub. Gminę Stara Błotnica na koniec 2023 roku zamieszkiwało 5 536 osób, z czego 2737 stanowiły kobiety, 2799 mężczyźni. W porównaniu z liczbą 5 545 osób na koniec roku 2022 oznacza to niewielki spadek liczby ludności (spadek o 9 osób).

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. Rodziny te pozostają w opozycji do właściwości rodziny zdrowej. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny – są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia, zasady są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji w której:

1. jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu, narkotyków, hazardu,
2. występuje problem wykorzystywania seksualnego czyli taka w której jedno bądź oboje rodziców wykorzystuje seksualnie kogoś w rodzinie,

3. jedno bądź oboje rodziców stosuje przemoc emocjonalną (szantaż, zastraszanie itp.) wobec członków rodziny,

4. jedno bądź oboje rodziców bije, maltretuje fizycznie kogokolwiek z członków rodziny (przemoc fizyczna)

5. występuje przewlekła choroba, a osoba chora wini za swój stan zdrowia pozostałych członków rodziny i stawia siebie w centrum uwagi.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest ważną „instytucją” w systemie wychowawczym i spełnia następujące funkcje:

a) opiekuńczą (zapewnienie bytu materialnego, zdrowia);

b) emocjonalną (zaspokojenie potrzeby bliskości kontaktów, serdeczności, kształtowanie cech charakteru i umiejętności współżycia społecznego);

c) kształcącą (rozwijanie zainteresowań, kształcenie umiejętności i nawyków pracy);

d) aktywizacji twórczej (rozbudzanie zainteresowań, pobudzanie do samokształcenia i samodoskonalenia się).

Dla prawidłowego rozwoju dziecka nie wystarczy tylko zapewnienie opieki czysto materialnej, należy stworzyć mu poczucie przynależności do kogoś, dać oparcie, a przede wszystkim należy obdarzyć dziecko miłością i zainteresowaniem. Rozwój cywilizacji, ciągły pośpiech, wszechobecne media społecznościowe powodują degradację rodziny i jej najistotniejszych wartości. Obserwuje się zerwanie więzi, nieumiejętność rozmowy i rozwiązywania konfliktów, jak i również zatracą się umiejętność przeciwstawiania się nawet najmniejszym trudnościom. Dużą rolę odgrywa wszechobecny konsumpcjonizm.

Pracownicy socjalni jak i również asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy na rzecz takich rodzin podejmuje następujące działania:

a) prowadzi pracę socjalną z rodzinami w celu poprawy ich funkcjonowania;

b) udziela rodzinom przezwyciężającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej wsparcia w postaci asystenta rodziny;

- c) udziela pomocy finansowej;
- d) organizuje dożywianie;
- e) podejmuje działania związane z przeciwdziałaniem dysfunkcjom rodziny i patologiom społecznym
- f) wspiera, realizuje programy profilaktyczne na terenie szkół.

Najczęstsze przyczyny ubiegania się o wsparcie odzwierciedla poniższa tabela.

Powody trudnej sytuacji życiowej	2022	2023
	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Ubóstwo	44	37
Potrzeba ochrony macierzyństwa	13	13
w tym : wielodzietność	12	12
Bezrobocie	29	29
Niepełnosprawność	29	23
Długotrwała lub ciężka choroba	24	19
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa	18	16
Przemoc w rodzinie	1	1
Alkoholizm	2	2

źródło: opracowania własne na podstawie sprawozdań MPiPS -03

Analizując powyższą tabelę widać, że na pierwsze miejsce przyczyn ubiegania się o wsparcie z ośrodka pomocy społecznej wysuwają się ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność. Wskazane dysfunkcje takie jak: bezrobocie, alkoholizm, przemoc bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, brak kompetencji wychowawczych, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego. Podejmowanie działań na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest traktowane przez służby społeczne priorytetowo, gdyż dotyczy to najmłodszych mieszkańców gminy tj. dzieci.

Istotną rolę w pracy GOPS w Starej Błotnicy odgrywa praca socjalna czyli interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód, prowadzona jest w oparciu o dokonanie przez pracownika socjalnego diagnozy sytuacji w rodzinie .Poniższa tabela ukazuje liczbę osób objętych pracą socjalną.

Praca socjalna	2022	2023
liczba osób objętych pracą socjalną	10	7

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS -03

Jednym z najistotniejszych czynników warunkujących właściwe funkcjonowanie dziecka w środowisku społecznym jest zdolność rodziców do prawidłowego reagowania w sytuacjach wychowawczych, uwzględniająca potrzeby dziecka przy wykorzystaniu wiedzy i w oparciu o system wartości i norm. Niezbędna jest świadomość celów wychowania i umiejętność działania wychowawczego. Znaczenie i rola rodziny w całokształcie rozwoju dziecka jest ogromna, zaś umiejętności wychowawcze rodziców mają kluczowe znaczenie. Każde dziecko wymaga komunikowania uczuć oraz udzielania wsparcia stosownego do wieku i potrzeb indywidualnych. Prawidłową postawę rodzicielską cechuje akceptacja dziecka, współdziałanie z dzieckiem oraz uznanie praw dziecka.

Rodziców, których negatywne wzorce zachowań w sposób stały i dominujący wpływają na życie dziecka, cechują postawy rodzicielskie negatywne tj.: postawa odrzucająca, postawa unikająca, postawa nadmiernie wymagająca, postawa nadmiernie chroniąca.

Udzielanie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy do zadań obowiązkowych gminy. Na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych działania podejmują asystenci rodziny. Na dzień 31.12.2023 r. tut. Ośrodek zatrudniał 1 asystenta rodziny, w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15-tu. Na uwagę zasługuje fakt, że wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Wskazać należy, że wśród rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny, zdarzają się również takie, gdzie negatywna postawa rodziców, brak chęci współpracy z asystentem oraz brak motywacji do podejmowania

działań w celu poprawy sytuacji w rodzinie, uniemożliwiają realizację planu pomocy. Brak współpracy ze strony rodziców stanowi jedną z przesłanek zakończenia pracy asystenta w rodzinie.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, jak i również liczbę rodzin z którymi asystent zakończył współpracę w latach 2022- 2023.

	2022	2023
Liczba zatrudnionych asystentów stan na 31 grudnia	1	1
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	9	7
Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do współpracy z asystentem	0	0
Liczba rodzin, z którymi asystenci zakończyli współpracę – ogółem z tego:	3	3
ze względu na osiągnięcie celów	3	2
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0	1
inny powód	0	0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Starej Błotnicy

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno – socjalnym, opiekuńczo – wychowawczym i społecznym. W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy, który jest następnie realizowany. Z planem pracy zapoznaje się także pracownik socjalny. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Są to rodziny które borykają się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja jest wynikiem kilkuletnich a nawet kilkunastoletnich zaniedbań czy też zaniechań.

Asystent rodziny:

- prowadzi treningi w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym planowanie budżetu domowego,
- pomaga klientom podczas załatwiania spraw urzędowych,
- monitoruje stan zdrowia dzieci, realizację szczepień i badań,

- monitoruje sytuację przedszkolną i szkolną dzieci oraz ich postępy w nauce,
- modeluje sposoby spędzania czasu wolnego rodziców z dziećmi,
- wspiera kobiety w ciąży - pomoc w przygotowaniu się na urodzenie dziecka,
- motywuje osoby zmagające się z uzależnieniem do podjęcia terapii,
- współpracuje z instytucjami odpowiedzialnymi za pieczę zastępczą, motywuje rodziców biologicznych do nawiązania kontaktu z tymi jednostkami,
- motywuje do uczestnictwa w zajęciach podnoszących kompetencje opiekuńczo – wychowawcze rodziców,
- uczestniczy w rozprawach sądowych, pisze sprawozdania do sądu o podjętych działaniach i osiągniętych efektach w przypadku sądowego zobligowania rodziców do podjęcia współpracy z asystentem rodziny.

W sytuacji braku współpracy ze strony rodziców z asystentem rodziny i widocznych rażących zaniedbaniach wobec dziecka, właściwe instytucje mają obowiązek interweniowania, w tym informowania sądu rodzinnego o trudnej sytuacji dzieci w rodzinie, a w przypadku występowania jakiejś formy krzywdzenia dziecka również obowiązek zawiadomienia prokuratury/policji.

W szeroko rozumianych oddziaływaniach na rzecz rodzin borykających się z różnego rodzaju dysfunkcjami nie sposób nie wspomnieć o roli kuratorów zawodowych i społecznych Sądu Rejonowego w Grójcu. W swojej pracy realizują oni zadania o charakterze wychowawczo – resocjalizującym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. W trakcie realizacji orzeczeń ściśle współpracują z asystentami rodziny zatrudnionymi w GOPS w Starej Błotnicy.

Istotną pomocą dla rodzin zamieszkujących na terenie naszej gminy była pomoc przyznawana przez GOPS w Starej Błotnicy w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” w zakresie dożywiania. Program przewidywał przyznawanie zasiłku celowego na zakup posiłku oraz żywności, a także realizację pomocy w formie zakupu bezpłatnych posiłków.

Liczba rodzin/osób korzystających z pomocy w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”		
Rodzaj pomocy	2022	2023
świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego	30	26
posiłek	55	48

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Starej Błotnicy

W strukturach GOPS w Starej Błotnicy wyodrębniony jest Dział Świadczeń Rodzinnych, który zajmuje się realizacją ustaw: o świadczeniach rodzinnych; o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”; o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (od 01.06.2022r. realizatorem jest ZUS). Uzyskiwane świadczenia są dużym wsparciem dla rodzin zamieszkujących na terenie naszej gminy.

Świadczenia rodzinne		
Rodzaj świadczenia	2022	2023
zasilek rodzinny	267	249
zasilek pielęgnacyjny	147	148
specjalny zasilek opiekuńczy	9	7
świadczenie pielęgnacyjne	33	42
świadczenie rodzicielskie	10	11
Za życiem	1	1

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Starej Błotnicy

Świadczenie wychowawcze – celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Po spełnieniu wymogów ustawowych przysługuje ono w wysokości 800,00 zł (od 1 stycznia 2024 r.) miesięcznie na dziecko.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego – przysługują osobie uprawnionej do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna. Po spełnieniu wymogów ustawowych świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- a) została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej,
- b) zawarła związek małżeński.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	
	2022	2023
Świadczenie wychowawcze	1178	0
Fundusz alimentacyjny	19	12

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Starej Błotnicy

Z dniem 1 stycznia 2017 r weszła w życie Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”- przepisy prawa dotyczą wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny, np.: zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży, jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Ustawa zakłada także, że rodziny uprawnione mogą zostać objęte pomocą asystenta rodziny, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nowe rozwiązanie prawne zapewnia dostęp do poradnictwa w zakresie wspierania rodziny. W jego ramach można skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej (w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych), a także poradnictwa w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Dostępna pomoc koordynować ma asystent rodziny, którego zadaniem jest: wsparcie i towarzyszenie emocjonalne, zapoznanie kobiety w ciąży i rodziny z Informatorem „Uprawnienia w ramach ustawy dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, opracowanie wspólnie z kobietą i rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia, koordynacja poradnictwa i wsparcia dla kobiet i rodziny, występowanie do podmiotów w celu umożliwienia skorzystania ze wsparcia (na żądanie i na podstawie pisemnego upoważnienia). Trudno jest jednoznacznie określić liczbę rodzin potrzebujących tego rodzaju wsparcia, niezbędne zasoby kadrowe i koszty realizacji zadania. Obecnie obserwujemy pojawienie się w rodzinach wielu problemów i trudności, które niejednokrotnie prowadzą do destabilizacji i rozpadu więzi rodzinnych co na pewno przyczyni się do rozwijania kierunku różnych form pomocowych dla kobiet i rodziny, występowanie do podmiotów w celu umożliwienia skorzystania ze wsparcia (na żądanie i na podstawie pisemnego upoważnienia). Trudno jest jednoznacznie określić liczbę rodzin potrzebujących tego rodzaju wsparcia, niezbędne zasoby kadrowe i koszty realizacji zadania. Obecnie obserwujemy pojawienie się w rodzinach wielu problemów i trudności, które niejednokrotnie prowadzą do destabilizacji i rozpadu więzi rodzinnych co na pewno przyczyni się do rozwijania kierunku różnych form pomocowych.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Na terenie gminy Stara Błotnica funkcjonują cztery Oddziały Przedszkolne, które działają w szkołach podstawowych. Edukację szkolną zapewniają cztery szkoły podstawowe. Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych.

Placówka Oświatowa	
	Liczba uczniów 2022/20223
Publiczna Szkoła Podstawowa w Starej Błotnicy	267
Publiczna Szkoła Podstawowa w Starym Goździe	271
Publiczna szkoła Podstawowa w Kaszowie	58
Publiczna Szkoła Podstawowa w Starych Sieklukach	175
RAZEM	771

źródło : opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Starej Błotnicy

Placówki oświatowe wspierają także rodziny w sferze opiekuńczo- wychowawczej. Ich celem oprócz edukacji, która jest ich głównym i priorytetowym zadaniem jest także wspieranie rodziców w wychowywaniu młodego pokolenia. To szkoła powinna wzmocniać i utrwalać pozytywne wartości, które przekazywane są w rodzinach. W placówkach oświatowych realizowanych jest szereg przedsięwzięć, które mają na celu pokazanie młodemu pokoleniu wartości jakimi powinni kierować się w życiu. Dużym wsparciem dla uczniów szkół z terenu naszej gminy, jak i ich rodziców jest pomoc materialna o charakterze socjalnym na cele edukacyjne (stypendium socjalne). Stypendium socjalne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Stypendium socjalne może być udzielane w formach:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników; całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania (uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz słuchacze kolegiów).
- świadczenia pieniężnego.

Z omawianej pomocy w roku szkolnym 2022/2023 skorzystało 30 uczniów.

Jednym z przejawów dysfunkcyjności systemu rodzinnego jest występowanie przemocy. Doświadczanie przemocy w dzieciństwie ze strony rodziców w bardzo negatywny sposób wpływa na kształtowanie się osobowości człowieka. W życiu dorosłym krzywdzonego dziecka mogą wystąpić próby samobójcze, depresje, zaburzenia osobowości, większa skłonność sięgania po alkohol, narkotyki. Ponadto osoby doświadczające przemocy w dzieciństwie, jako osoby dorosłe często powielają przemocowe zachowania rodziców wobec swoich dzieci. Rodziny dotknięte przemocą otrzymują pomoc i wsparcie w ramach prac grup diagnostyczno – pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego w Starej Błotnicy.

Tabela przedstawia prowadzone procedury Niebieskiej Karty w latach 2022 – 2023

Wyszczególnienie	2022	2023
Liczba Niebieskich Kart A	11	15
Zakończenie procedury NK A	13	5

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Starej Błotnicy

Zdarzają się sytuacje, że pomimo szeroko rozumianej pracy socjalnej świadczonej na rzecz rodziny zachodzi konieczność umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Konwencja o prawach dziecka ratyfikowana przez Polskę w 1991 roku stanowi, że „Dziecko pozbawione czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub, gdy ze względu na swoje dobro nie może pozostawać w tym środowisku, będzie miało prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa. Taka opieka może oznaczać adopcję, polegać na umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub, gdy jest to niezbędne w odpowiedniej instytucji”. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców zostaje ono umieszczone w pieczy zastępczej.

Pieczka zastępcza może być sprawowana w formie:

1. rodzinnej
2. instytucjonalnej.

Przez rodzinną pieczę zastępczą rozumie się rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe, zawodowe) oraz rodzinne domy dziecka.

Instytucjonalna piecza zastępcza to: placówki opiekuńczo – wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w szeroko rozumianej pieczy zastępczej. Wydatki

kształtują się na poziomie 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej i tym samym gmina Stara Błotnica została zobligowana do częściowego ponoszenia kosztów związanych z ich pobylem w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Liczba dzieci w pieczy zastępczej	2021	2022
Rodziny zastępcze	4	4
Placówki opiekuńczo wychowawcze	0	0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Starej Błotnicy

Problem związany z zagrożeniem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest widoczny. Dlatego należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym, profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Należy pamiętać, że rodzina jest podstawową komórką, w której powinien odbywać się naturalny proces kształtowania się osobowości wszystkich członków rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. Należy dać im szansę na wzrastanie i uczenie się prawidłowych relacji rodzinnych i szczęśliwe dzieciństwo.

Mówiąc o rodzinie musimy spojrzeć na nią szerzej nie ograniczając się tylko do tzw. Rodzin dysfunkcyjnych. W obecnej sytuacji demograficznej naszego kraju (starzenie się społeczeństwa) należy podjąć wszelkie działania promujące rodzicielstwo. Jednym z nich jest Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która jest systemem zniżek dla rodzin wielodzietnych i przysługuje niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość korzystania z katalogu ofert kulturalnych, rekreacyjnych, transportowych na terenie całego kraju. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka. Rodzice lub małżonkowie rodziców otrzymują kartę bezterminowo.

Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- a) w wieku do 18. roku życia,
- b) w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej,

c) bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, ale tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniające powyższe warunki.

Od 01 stycznia 2018r. Karta Dużej Rodziny jest dostępna w dwóch wersjach: tradycyjnej (tj. plastikowej) i elektronicznej (tj. na urządzeniach mobilnych).

Karta Dużej Rodziny		
Wyszczególnienie	2022	2023
liczba rodzin	79	103
Liczba osób (ogółem) z tego:	199	216

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Starej Błotnicy

Środowisko rodzinne reprezentujące właściwe postawy rodzicielskie, budujące dobrą, przepojoną miłością, serdecznością oraz życzliwością atmosferę domu, w znacznym stopniu wpływa na kształtowanie pozytywnych zachowań u dziecka oraz na jego prawidłowy rozwój społeczny i psychiczny. Dziecko będące pełnoprawnym członkiem rodziny, która w pełni je akceptuje, podejmuje maksymalne starania, chętnie się uczy, rozwija swoje zainteresowania, staje się samodzielne i odpowiedzialne oraz zdolne do osiągnięcia dojrzałości emocjonalnej i psychicznej.

Atmosfera domowa ma największy wpływ na to, jak szczęśliwe, spokojne i odporne psychicznie jest dziecko, jak odnosi się ono do dorosłych, do swoich kolegów i innych dzieci, jak ocenia siebie i swoje zdolności, czy okazuje swoje uczucia, czy raczej jest zamknięte w sobie, jak reaguje na nowe sytuacje. Rodzice preferując właściwe postawy wobec dziecka, otaczają je troskliwą opieką, dostrzegają i zaspakajają jego potrzeby, co powoduje, że dziecko jest ufne wobec swoich rodziców, zwraca się do nich po pomoc i rady, jest zadowolone z własnej pracy i wysiłku, zdolne do współpracy z rówieśnikami oraz podejmowania zobowiązań.

Ważne jest zatem rozwijanie gminnego systemu wspierania rodziny, zapewniającego rodzinom przeżywającym trudności możliwość uzyskania specjalistycznej pomocy oraz podejmowanie działań prewencyjnych, profilaktycznych i edukacyjnych mających na celu zwiększenie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców, u których występuje problem z należytą realizacją tych funkcji

III. Analiza SWOT – wsparcie rodziny

Opracowana diagnoza, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny umożliwiły sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w Gminie Stara Błotnica.

1. Mocne strony:

- a. znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- b. dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- c. zatrudnienie asystenta rodziny w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy;
- d. dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi;
- e. poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;
- f. liczne oddziaływania profilaktyczne prowadzone w placówkach oświatowych zlokalizowanych na terenie gminy Stara Błotnica;
- g. działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- i. obowiązujące strategie, programy, akty prawne.

2. Słabe strony:

- a. bezradność i niskie kwalifikacje opiekuńczo – wychowawcze rodziców;
- b. niski poziom świadomego rodzicielstwa;
- c. brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetów;
- d. wzrost liczby zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży;
- e. ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej;
- f. utrudniony dojazd do poszczególnych miejscowości zarówno na terenie gminy jak i poza nią;

3. Szanse:

- a. wzrost świadomości i wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej przez rodziców;
- b. wzrost umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia;
- c. możliwość pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań;
- d. dalszy rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami;
- e. możliwość podnoszenia kwalifikacji przez pracowników GOPS w Starej Błotnicy;
- f. rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym;

4. Zagrożenia:

- a. zanik więzi i tradycji rodzinnych;
- b. rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę);
- c. zaniedbania emocjonalne dziecka;
- d. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin;
- e. obniżanie się aspiracji życiowych;
- f. brak zainteresowania rodziców sposobem spędzania czasu wolnego przez dziecko;
- g. nasilenie negatywnych zjawisk: alkohol, narkotyki i inne środki odurzające;
- h. negatywne wzorce zachowań społecznych;
- i. wzrost agresji wśród dzieci i młodzieży;
- j. wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży;
- k. rosnące zapotrzebowanie na udzielanie wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym;

IV. Cel główny Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

„Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych”.

V. Cele szczegółowe

1. Wspieranie rodziców/opiekunów w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

2. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo – wychowawczych.
3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny.
4. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych

VI. Harmonogram realizacji Gminnego Programu wspierania rodziny na lata 2024 – 2026

Wspieranie rodziców/opiekunów w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych				
Lp.	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1	Kierowanie asystenta rodziny do pracy z rodzinami, przygotowanie planu pracy, realizacja zadań	GOPS – asystent rodziny, pracownicy socjalni	2024-2026	- liczba asystentów rodziny, - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba rodzin, które zrezygnowały ze wsparcia asystenta rodziny, - liczba rodzin, w których zakończono współpracę z uwagi na realizację planu pracy i osiągnięcie zamierzonego celu, - liczba planów pracy skoordynowanych z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
2	Praca socjalna prowadzona z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo - wychowawcze	GOPS	2024 - 2026	- liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi objęta pracą socjalną
3	Wspieranie rodzicielstwa – realizacja programu dla rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny)	Gmina Stara Błotnica	2024 - 2026	- liczba rodzin/osób, które otrzymały Kartę Dużej Rodziny

4	Monitorowanie sytuacji dziecka i rodziny po zakończonej pracy z asystentem rodziny	GOPS – asystent rodziny	2024 2026	- liczba rodzin pozostających w monitoringu po zakończonej współpracy z asystentem rodziny
---	--	-------------------------	-----------	--

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo – wychowawczych.

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1	Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym. Wskazanie tym rodzinom dróg wyjścia z trudnej sytuacji poprzez udział w terapii odwykowej, terapii dla osób doznających przemocy, możliwości podjęcia działań w ramach procedury NK.	GOPS Zespół Interdyscyplinar ny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2024 - 2026	- liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistów, - liczba NK, - liczba procedur NK zakończonych na skutek ustania przemocy, - liczba sprawców przemocy biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych, - liczba sprawców przemocy biorących udział w programach psychologiczno -terapeutycznych, - liczba osób biorących udział w spotkaniach grup dla osób doznających przemocy w rodzinie
2	Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno edukacyjnych dla rodziców i dzieci	Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe Klub sportowy przy szkole GKRPA	2024 - 2026	- liczba realizowanych projektów, - liczba rodziców biorących udział w projektach, liczba dzieci biorących udział w projektach.
3	Kierowanie dzieci na obozy i kolonie (pracownicy socjalni przeprowadzą rekrutację na kolonie i obozy organizowane przez PCPR)	PCPR Białobrzegi	2024 - 2026	- liczba dzieci uczestniczących w koloniach i obozach
4	Podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia dziecka	GOPS Pracownicy socjalni,	2024 - 2026	- liczba interwencji podjętych przez pracowników socjalnych,

		Policja		<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci zabezpieczonych przez pracowników socjalnych, - liczba interwencji podjęta przez policjantów po godzinach pracy GOPS, - liczba dzieci zabezpieczonych przez policjantów.
5	Dążenie do reintegracji rodziny poprzez pracę z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny	PCPR Białobrzegi Kuratorzy zawodowi i społeczni	2024 - 2026	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin biologicznych współpracujących z asystentem rodziny, - liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej.
6	Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	Gmina Stara Błotnica GOPS	2024 - 2026	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które gmina jest zobowiązana do partycypowania w kosztach, - kwota poniesionych wydatków.

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1	Wsparcie rodzin posiadających trudną sytuację finansową z systemu zabezpieczenia socjalnego (np. stypendia szkolne, pomoc przyznawana na podstawie ustawy o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych)	GOPS	2024 - 2026	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej przyznawanej na podstawie ustawy i pomocy społecznej i świadczeniach rodzinnych, - liczba dzieci korzystających ze stypendium
2	Pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach	GOPS	2024 - 2026	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci i młodzieży korzystających z pomocy w formie gorącego posiłku w szkole

3	Przystępowanie do rządowych programów wspierania rodziny	Gmina Stara Błotnica Wójt Gminy Stara Błotnica GOPS Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej	2024 - 2026	- liczba programów do których przystąpiła Gmina Stara Błotnica, - liczba pozyskanych dofinansowań
4	Zapewnienie środków na realizację zadania dotyczącego wspierania rodziny na terenie Gminy Stara Błotnica	Gmina Stara Błotnica GOPS	2024 - 2026	- coroczne opracowywanie Projektu Budżetu na realizację zadań

Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych

Lp.	Działanie	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1	Przydzielenie asystenta rodzinie zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	GOPS	2024 - 2026	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta („Za życiem”), - liczba dzieci w tych rodzinach, - liczba dzieci z niepełnosprawnością w tych rodzinach
2	Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin	GOPS	2024 - 2026	- liczba rodzin korzystających z poradnictwa psychologicznego, prawnego, - liczba rodzin korzystających ze skoordynowanych działań w zakresie kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin
3	Objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością	GOPS	2024 - 2026	- ilość rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł

VII. Źródła finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 -2026 mogą być środki finansowe pochodzące:

- z budżetu gminy,
- z budżetu państwa,
- ze środków unijnych,
- z darowizn.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

VIII. Beneficjenci Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 z gminy Stara Błotnica

1. Rodziny z terenu gminy Stara Błotnica ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym jak i również rodzin, w których wychowuje się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
2. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.
3. Rodziny wspierające, których głównym zadaniem jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
4. Instytucje oraz zatrudnieni w nich pracownicy działający na rzecz rodzin.

IX. Realizatorzy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy przy współpracy:

- Asystenta rodziny
- Pracowników socjalnych
- Zespołu Interdyscyplinarnego
- Policji
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
- Sędziów i Kuratorów Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego

- Organizacji pozarządowych
- Placówek oświatowych, kulturalnych i służby zdrowia
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- Parafii
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W realizacji swoich działań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet.

Opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy, a tym samym zobowiązuje jednostki samorządowe do realizacji celów w nim zawartych oraz do stymulowania i ukierunkowywania działań na rzecz dziecka i rodziny.

X. Monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Monitoring Programu pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji, planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas realizowanych. Sprawozdanie z realizacji Programu i osiągniętych efektów będzie integralną częścią rocznego sprawozdania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy.

XI. Spodziewane efekty realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 -2026

- 1) stworzenie dla asystenta rodziny możliwości do podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach oraz samokształcenie,
- 2) u 40% rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zauważy się poprawę ich funkcjonowania (lepsze relacje w rodzinie, nabycie umiejętności gospodarowania budżetem, utrzymanie czystości w mieszkaniu, zachowanie higieny osobistej, większe zainteresowanie ze strony rodziców edukacją dzieci i ich stanem zdrowia),
- 3) zabezpieczenie 100% środków niezbędnych do partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
- 4) ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w rozumianej pieczy zastępczej,
- 5) rozszerzenie oferty działań pomocowych, kulturalnych, oświatowych na rzecz rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodziny wielodzietnej,
- 6) konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji,

7) zdiagnozowanie potrzeb i problemów mieszkańców gminy, które pozwolą na obranie bardziej skutecznych form wsparcia; przyczyni się to do zwiększenia skuteczności działań pokonując trudności w codziennym funkcjonowaniu,

8) udzielenie wsparcia kobietom i rodzinom zgodnie z założeniami ustawy „Za życiem”.

XII. Możliwe zagrożenia, które ograniczą lub uniemożliwią osiągnięcie założonych efektów

Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024- 2026

1. Niechęć rodzin do podjęcia współpracy z asystentem rodziny, która może przejawiać się brakiem podejmowania działań ze strony poszczególnych członków rodzin niezbędnych do realizacji opracowanego wspólnie planu pracy z rodziną, który ma na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku.

2. Brak wystarczających środków finansowych na realizację zadania może uniemożliwić w pełnym zakresie asystentom rodziny podnoszenie swoich kwalifikacji, jak również uniemożliwi zatrudnienie specjalistów (np. psychologa, pedagoga, radcę prawnego), którzy swoimi działaniami mieliby wesprzeć pracę asystenta rodziny. Należy mieć świadomość, że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy szereg nowych zadań nie zabezpieczając środków finansowych na ich realizację,